

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Делиградска 16
11000 Београд**

- **Зоран Пашалић, Заштитник грађана** -

ПРИТУЖБА

на рад Агенције за спречавање корупције

Поштовани господине Пашалићу,

Транспарентност Србија је пратила, као и сваки пут до сада када су се одржавали избори, предизборне активности политичких субјеката поводом избора који су одржани 3. априла ове године, нарочито у погледу тога да ли постоје случајеви повреде правила о раздвајању јавне функције и активности у оквиру политичког субјекта, као и искоришћавања јавних ресурса супротно важећим правним прописима.

Поводом сумњи да у појединим понашањима јавних функционера постоји повреда забране из члана 50. Закона о спречавању корупције ("Сл. гласник РС", бр. 35/2019, 88/2019, 11/2021 - аутентично тумачење, 94/2021 и 14/2022) поднели смо, користећи правно средство које нам је на основу наведеног закона расположиво, неколико пријава¹ Агенцији за спречавање корупције. У свим наведеним пријавама смо позвали Агенцију да без одлагања спроведе прописани поступак и утврди чињенице о могућем кршењу правила о забрани коришћења јавних ресурса од стране јавног функционера, те да, уколико се пријава покаже основаном, изрекне прописане мере за отклањање и санкционисање повреде прописа, као и да о свему томе обавести јавност.

Тим поводом смо од Агенције за спречавање корупције, која је била дужна и овлашћена да донесе један од могућих управних аката - решење о одбацавању пријаве, решење о утврђивању да постоји повреда закона или решење о обустављању поступка, добили неколико дописа² чији

¹ https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Prijava_Agenciji_-_Mali_i_Nedimovi%20C4%87.pdf; https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Prijava_Agenciji_-_Vu%20C4%8Di%20C4%87_-_Dela_govore.pdf; https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Prijava_Agenciji_-_Vu%20C4%8Di%20C4%87_-_tviter.pdf

² https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Odgovor_Agencije_-_Mali.pdf; https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Odgovor_Agencije_-_Nedimovi%20C4%87.pdf; https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Odgovor_Agencije_-_Vu%20C4%8Di%20C4%87_Tviter.pdf; https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Odgovor_Agencije_-_Vu%20C4%8Di%20C4%87_bro%20C5%A1ura.pdf

је заједнички именитељ њихов назив - **"Обавештење о исходу поступања по пријави"**. Иако сви наведени акти по својој садржини, односно према налазима и чињеницама које садрже, у ствари представљају образложење одлуке – решења о обустављању поступка, које треба да донесе директор Агенције за спречавање корупције, у њиховом последњем ставу Агенција само истиче да нас **"... обавештава да нема основа за вођење поступка против именованог..."**.

Члан 78. Закона о спречавању корупције који носи назив **"Покретање поступка"**, у ставу 1. предвиђа да поступак у коме се одлучује о постојању повреде овог закона покреће Агенција по службеној дужности. Истовремено, став 2. наведеног члана прописује могућност да Агенција покрене поступак и по пријави физичког или правног лица. Ставом 3. истог члана Агенцији је дато овлашћење које комбинује претходна два - да покрене поступак по службеној дужности и на основу пријаве физичког или правног лица.

Следећи члан који садржи процесне одредбе јесте члан 79. под називом **"Изјашњење јавног функционера"**. Наведени члан својим ставом 1. прописује обавезу Агенције да обавести јавног функционера да је против њега покренут поступак и позива га да се у року од 15 дана од дана пријема обавештења писмено изјасни. Штавише, у ставу 3. истог члана изричито је наведено да неизјашњење јавног функционера не задржава вођење поступка.

Последњи члан који садржи искључиво процесне норме јесте члан 80. под називом **"Одлуке и правна средства"**. Поменути члан нормира две могуће ситуације – доношење одлуке којом се утврђује повреда овог закона и изриче мера као прву, и обустављање поступка као другу, онда када се утврди да не постоји повреда овог закона.

На крају, сам Закон о спречавању корупције, услед свести законописца о малобројности и мањкавости процесних одредби, садржи у члану 7. који носи назив **"Сходна примена закона којим се уређује општи управни поступак"** упућујућу норму која прописује да се у поступку који води Агенција сходно примењује закон којим се уређује општи управни поступак.

Закон о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење) у члану 90. под називом **"Начин покретања поступка"** предвиђа да се поступак покреће захтевом странке или по службеној дужности. Ставом 2. наведеног члана прописано је да се поступак покреће по службеној дужности кад је то прописом одређено или кад орган утврди или сазна да је, с обзиром на чињенично стање, неопходно да се заштити јавни интерес.

У члану 91. који носи назив **"Тренутак покретања поступка"**, ставом 1. изричито је прописано да је поступак покренут захтевом странке **кад орган прими захтев странке**. Осим тога, став 2. истог члана предвиђа да је поступак покренут по службеној дужности који је у интересу странке **кад орган предузме било коју радњу ради вођења поступка**.

Закон предвиђа и могућност да надлежни орган, услед тачно наведених недостатака, одбаци поднети захтев. Тако ће према члану 92. орган решењем **"одбацити захтев којим је покренут поступак"** ако: 1) није реч о управној ствари; 2) није надлежан за одлучивање о управној ствари, а не може да одреди ко је надлежан; 3) подносилац захтева очигледно није ималац права или правног интереса о коме се одлучује у управном поступку; 4) захтев није поднет у року; 5) у истој управној ствари већ се води управни или судски поступак или је о њој већ правноснажно одлучено решењем којим је странци признато право или наложена нека обавеза; 6) захтев не буде уређен у року који је одредио орган (члан 59. став (2) овог закона).

На крају, напомињемо да Закон предвиђа два могућа исхода поступка. Први је прекид, до кога, сагласно члану 100. долази доношењем решења из Законом таксативно наведених разлога. Други је обустављање поступка решењем до кога, сагласно члану 101. долази "... **ако орган нађе да нема услова да се даље води, а закон не налаже да се поступак настави.**"

Због свега наведеног, а ради добијања одлуке, чију законитост и правилност желимо да, сагласно члану 80. Закона о спречавању корупције, преиспитају, прво Веће Агенције за спречавање корупције, а затим и Управни суд, Транспарентност Србија је упутила Агенцији за спречавање корупције, у складу са чланом 19. Закона о управним споровима ("*Сл. гласник РС*", бр. 111/2009) тзв. накнадне захтеве за достављање одлука³.

Нажалост, Агенција за спречавање корупције је и овога пута незаконито поступила неприменом ниједан од наведених чланова. Наиме, уместо доношења управног акта чије смо доношење захтевали, Агенција нам је поводом сваког захтева доставила нове дописе⁴, којима је и овога пута заједнички назив - "*Допуна обавештења о поступању по пријави*". Поред тога, сваком од наведених допуна обавештени смо да је њиховим достављањем "... **поступак по Вашој пријави окончан.**"?!

Таквим поступањем Агенције за спречавање корупције, имајући у виду да још увек нисмо добили њене одлуке поводом поднетих пријава, већ само наведене дописе који не представљају управне акте, онемогућени смо да искористимо правне лекове које Закон о спречавању корупције прописује – изјављивање жалбе Већу Агенције за спречавање корупције и покретање управног спора подношењем тужбе Управном суду. Незаконитим поступањем Агенције за спречавање корупције, које се претворило у њено арбитрерно и дискреционо одлучивање о томе да ли ће донети одговарајући управни акт, упркос изричитим законским одредбама, поред принципа добре управе, повређено је и право на судску заштиту сваког чије је право повређено или ускраћено, гарантовано чланом 22., односно право на једнаку заштиту права и на правно средство предвиђено чланом 36. Устава Републике Србије.

Транспарентност Србија ће свакако покушати да своја права и интересе (доношење одговарајуће одлуке Агенције за спречавање корупције ради оспоравања њене изреке и чињеница на којима ће се она заснивати у меритуму) оствари и заштити у судском поступку. Ипак, притужбу подносимо имајући у виду да је на горе описани начин Агенција за спречавање корупције грубо повредила принцип добре управе и испољила посебно некоректан однос према подносиоцу притужбе. Због тога захтевамо да Заштитник грађана спроведе поступак и, након провере чињеница садржаних у притужби, утврди да су горе описаним поступањем и актима Агенције за спречавање корупције повређена поменута права, односно препоручи Агенцији да у будућем раду отклони уочене неправилности и незаконитости на такав начин да у свим будућим случајевима подношења пријаве доноси, без одлагања, решења којима ће одлучити о њиховој основаности, као и да иста подносиоцима пријава доставља у прилогу акта којим их обавештава о исходу поступка.

³ https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Naknadni.zahtev.ACAS.SNS.Tweet.pdf;
https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Naknadni.zahtev.ACAS.SNS.Tweet_2.pdf;
https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Naknadni.zahtev.ACAS.Dela.govore.pdf;
https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Naknadni.zahtev.ACAS.AV.Tweet_.pdf

⁴ https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/transparentnost_110.pdf;
https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/transparentnost_111.pdf;
https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/ACAS_odgovor_na_zahtev_za_dostavljanje_re%C5%A1enja.pdf, https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/transparentnost_89.pdf

У Београду, дана 06. априла 2022. године

За организацију Транспарентност Србија

Програмски директор
Немања Ненадић

